

Feest in de stad

Zoals vele andere steden heeft Oostende zijn eigen feesten gekend. Behalve deze die in de laatste eeuw plaatshadden, is daar weinig of niets over bekend

Men weet wel dat er belangrijke vorsten onze stad bezochten, maar of dit met een feest gepaard ging is zeer twijfelachtig. Zo weten we dat tsaar Peter de Grote in 1712 Oostende bezocht, Lodewijk XV in 1745, koning Christiaan van Denemarken in 1768, keizer Jozef II in 1781, tsaar Paulus I in 1782, Napoleon I vijfmaal, o.a. in 1810 samen met zijn bruid (toen werd er wel een bal gegeven), tsaar Alexander in 1814, koning Willem I der Nederlanden, koningin Victoria van Engeland in 1844 en 1846 en koning Pedro V van Portugal in 1850 en 1855.

Plechtigheden en feesten zijn soms niet uit elkaar te houden. Sinds vele jaren kent men in Oostende de jaarlijkse zeewijding die met de processie ook een sierlijke historische ommegang kende. Telkens kwamen er veel bezoekers naar die stoet kijken. Het treinverkeer bezorgde Oostende die dag enkele duizenden zondagstoeristen meer. Het was een feestdag voor Oostende.

In het begin van deze eeuw gaf het bezoek van de Sjah van Perzië met zijn gevolg een tiendaags feestelijk uitzicht aan onze stad. Mouzafer ed Dine reisde immers met zijn regering en zijn harem. Na zijn bezoek in 1900 kwam hij nog twee keer naar Oostende.

In 1905 vierde onze stad, gezien het de Koninklijke Residentie was, enkele dagen feest om te herdenken dat België 75 jaar onafhankelijk was.

Een heel bijzonder feest had plaats in 1908. Toen werd door 4 500 schoolkinderen in het Maria-Hendrikapark het bomenfeest gehouden. Er werd op gewezen dat de mens respect moest hebben voor de natuur en voor de planten en de dieren in het bijzonder. Een boom werd op het eilandje geplant. Toespraken werden gehouden door burgemeester Alfons Pieters en door leraar en dichter Frans Van de Weghe. Dit boompje werd een grote boom en is nog maar sinds een paar jaar vervangen door een jonger exemplaar.

Het einde van de Eerste Wereldoorlog was een verlossing, maar Oostende had te veel geleden, en likte zijn wonden in plaats van te vieren. Zo ook werd er maar matig gefeest na het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog.

Er zijn natuurlijk heel wat andere feestelijke herinneringen aan Oostende. Denken we maar aan het jaar 1923 toen Oostende eindelijk drinkbaar water aangevoerd kreeg en er ter gelegenheid hiervan een fontein in het Leopoldpark in gebruik genomen werd. Of toen men de badstad in 1933 tot "Oostende – lichtstad" uitriep. Het Kursaal, het Koninklijk Chalet, de Koninklijke Gaanderijen, het Thermaal Instituut en het Palace Hotel werden met duizenden lampjes versierd die Oostende "Koningin der Badsteden" 's avonds gedurende heel het seizoen een feeëriek uitzicht gaven. Ook het Leopoldpark werd 's zomers feestelijk verlicht.

In het Leopoldpark werden reeds in 1902 enkele sportfeesten gehouden. Er waren duikwedstrijden, waterpolo- en andere zwemwedstrijden. Eveneens kwamen Engelse zwemsters een demonstratie geven van «drijven in sierstijl». Eigenlijk de voorloper van het sierlijke synchroon zwemmen.

Inzake bijzondere stoeten moeten wij - behalve de jaarlijks historische ommegang - ook de grote stoeten met sierlijke praalwagens van 1907 en 1908 vermelden. Ze werden volledig betaald door Georges Marquet, Directeur-Concessionaris van het Kursaal. In 1907 ging de stoet uit op twee dagen met Pasen en met Pinksteren. In 1908 ging de stoet op twee dagen met Pinksteren door de straten van de stad. Oostende leefde in die tijd als in een roes. Later hadden er carnavalstoeten plaats door de stad georganiseerd, maar de Oostendenaars spraken nog lang van de stoeten van Marquet.

In 1946 werd een historische muziekstoet gehouden ter gelegenheid van de 100-jarige viering van het Koninklijk Muziekconservatorium in onze stad. Alle groepen en wagens stelden de geschiedenis van de muziek van de oudheid tot heden voor.

Eén stoet is er nooit gekomen, niettegenstaande de ontwerpen van de praalwagens reeds door kunstschilder Emile Bulcke geschilderd waren (nu nog te zien in het heemkundig museum De Plate).

Het ging om de herdenking van het Beleg van Oostende in 1601 – 1604.

In 1904 moest die stoet uitgaan, maar Oostende had toen te veel geld nodig voor de vieringen van 1905, toen de nieuwe St.-Petrus- en -Pauluskerk ingewijd werd, de nieuwe Koninklijke Schouwburg in gebruik werd genomen en de havenwerken met alle infrastructuur klaar moesten zijn.

Andere meer volkse vieringen kan men ook als feesten beschouwen, zoals in 1932 toen de wijk het Blauw Kasteel moedertje Delaere vierde met haar honderdste verjaardag. Dit werd luisterrijk gedaan. Was het immers niet 150 jaar geleden dat Oostende nog een honderdjarige had gevierd?

Sinds 1932 zijn er bijna elk jaar tientallen geweest.

Honderd jaar is nu geen zeldzaamheid meer.

Die viering laat ons ook denken aan de wijkkermessen die steeds één tot twee weken duurden, zoals die van de Visserskaai, waarbij in juni 1914 zelfs een voetgangersmars voor oude vissers plaatsvond. Het bioscoopjournaal Pathé was op die wedstrijd aanwezig. Het was de eerste keer dat Oostende in een bioscoopjournaal kwam. De organisator was Tjannie Carbon, een figuur van de kaai, die men nog ieder jaar met carnaval als stropop verbrandt.

De wijkkermis was de lokale feestgebeurtenis bij uitstek. Er was mastklimmen, een stratenloop, kaartwedstrijden, volksbals, velokoersen, enz. Net zoals op de Kaai waren er ook wijkfeesten op het Hazegras, de Vogelmarkt, het Westerkwartier, Sint-Jan, Mariakerke, het Kroontje, het Sas en de Vuurtorenwijk.

Men kan zoals in elke gemeente nog veel feestelijkheden aanhalen, maar wij willen in Oostende nog even denken aan zaken die heel bijzonder waren voor onze stad, zoals het Bal du Rat Mort, de Grote Prijs van de Stad Oostende op de Wellingtonrenbaan of de feestelijke wedstrijden voor de jeugd op het strand.

Al te veel om op te noemen, want zoals een Franstalige auteur eens schreef "Ostende c'est une fête".

Vrij vertaald, Oostende is één feest.